

Προτεινόμενες Προτάσεις Πολιτικής για τη Δημιουργία Πρωτοκόλλου Διαχείρισης Κρίσεων για την Αναπηρία

Οι προτάσεις διαμορφώθηκαν από την ομάδα μελέτης του έργου “ΠΡΟΑΓΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ”* με την υποστήριξη του Περιφερειακού Γραφείου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ευρώπη. Μία πρωτοβουλία του Ταμείου Αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση της COVID-19.

Εισαγωγή

Οι προτάσεις, που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό το έγγραφο, ενδέχεται να συμβάλλουν στο σχεδιασμό των πολιτικών για την αναπηρία, σε καταστάσεις κρίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες συνθήκες που δημιουργήσε η πανδημία στα άτομα με αναπηρία, τις οικογένειές τους αλλά και τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες σε αυτά. Το σύνολο των προτάσεων έχει προκύψει από μετρήσεις και συνεντεύξεις που έγιναν από την ομάδα μελέτης στο πλαίσιο του έργου με τίτλο “Προάγουμε την Αναπηρία” που υλοποιήθηκε από την Ένωση “Μαζί για το Παιδί” με τη χρηματοδότηση του Περιφερειακού Γραφείου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ευρώπη. Μία πρωτοβουλία του Ταμείου Αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση της COVID-19.

Η έλευση της πανδημίας COVID-19 επανέφερε στο επίκεντρο, με μεγαλύτερη ένταση, πολλά από τα χρόνια προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία και οι φροντιστές τους. Ανέδειξε ακόμη, νέες μεγαλύτερες προκλήσεις, που μέχρι πρότινος ήταν συνυφασμένες κατά κανόνα με φυσικές καταστροφές σε τοπικό επίπεδο. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών, μοιάζει να απαιτεί κεντρικό σχεδιασμό σε εθνικό επίπεδο.

Οι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες σε άτομα με αναπηρία, πλέον του κοινωνικού έργου τους, δημιουργούν τις απαραίτητες γέφυρες μεταξύ των ωφελούμενων και της κοινωνίας, ενώ παράλληλα δρουν επικουρικά στον ρόλο των οικογενειών και των φροντιστών των ατόμων με αναπηρία, ανακουφίζοντας τους από το δύσκολο και πολυσύνθετο έργο που αναλαμβάνουν.

Με το παραπάνω κριτήριο, το κυρίαρχο μέλημα της μελέτης είναι η εστίαση του ευρύτερου συστήματος στη διασφάλιση της συνέχισης της παροχής υπηρεσιών εν μέσω ενός κατακλυσμιαίου φαινομένου, όπως η πανδημία, προκειμένου οι “γέφυρες” αυτές, αλλά και τα φυσικά κοινωνικά δίκτυα που απαρτίζονται από τις παρεχόμενες υπηρεσίες, σε άτομα με αναπηρία, να διατηρούν ένα ικανοποιητικό επίπεδο ανθεκτικότητας, με στόχο τη συνέχιση της λειτουργίας τους.

* Το πρόγραμμα «ΠΡΟΑΓΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ» υλοποιήθηκε από την Ένωση «Μαζί για το Παιδί» σε συνεργασία με τα σωματεία μέλη της: Εταιρεία Προστασίας Σπαστικών-Πόρτα Ανοιχτή, Ίδρυμα Θεοτόκος και Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας-Χατζηπατέρειο, με την υποστήριξη του Περιφερειακού Γραφείου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την Ευρώπη. Μία πρωτοβουλία του Ταμείου Αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση της COVID-19.

Προτεινόμενες Προτάσεις Πολιτικής

- 1. Βελτίωση της διαδικασίας διαβούλευσης για θέματα που αφορούν τους φορείς παροχής υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρίες.** Συγκεκριμένα μέσω της αξιοποίησης της υφιστάμενης πλατφόρμας του <http://www.opengov.gr> με θεσμοθέτηση **α)** ελάχιστου χρόνου διάρκειας διαβούλευσης, όπου απαιτείται άμεση αντίδραση, προκειμένου να υπάρχει ο χρόνος αντίδρασης των οργάνων διοίκησης των φορέων, αλλά και **β)** η δυνατότητα υποβολής προτάσεων σε βάθος χρόνου κατά τη διάρκεια της πανδημίας ή μιας αντίστοιχης κρίσης, χωρίς χρονικό αποκλεισμό.
- 2. Επιχειρησιακός σχεδιασμός για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης με στόχο την αδιάλειπτη λειτουργία των προγραμμάτων και υπηρεσιών προς τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους.** Συγκεκριμένα:
 - Σχεδιασμός σε συνεργασία με φορείς παροχής υπηρεσιών προς άτομα με αναπηρίες. Στις περιπτώσεις που η λειτουργία των φορέων παροχής υπηρεσιών προς άτομα με αναπηρίες με πλήρη δυναμικότητα, αντενδείκνυται βάσει επιδημιολογικών συνθηκών, προτείνεται σχεδιασμός για εκ περιτροπής φοίτηση όλων των ωφελούμενων.
 - Ανάπτυξη ενός επιχειρησιακού μοντέλου δράσης, που θα περιγράφει τη συνεργασία της κεντρικής διοίκησης, των ΟΤΑ Α' βαθμού και των φορέων παροχής υπηρεσιών προς τα ΑμεΑ σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
 - Σύσταση ενιαίου συντονιστικού οργάνου
 - Οργάνωση κέντρου παροχής ενημέρωσης και πληροφόρησης
 - Προσαρμοσμένη πληροφόρηση / παραγωγή πληροφοριακού υλικού με μορφή 'κείμενο για όλους'
- 3. Επιλεξιμότητα των διαδικτυακών υπηρεσιών που παρέχονται από φορείς προς άτομα με αναπηρίες από ασφαλιστικά ταμεία και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του ΕΣΠΑ.**
- 4. Ανάπτυξη εθνικού προγράμματος βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης και αυτόνομης διαβίωσης ατόμων με αναπηρίες.** Χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ για την:
 - Ίδρυση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης
 - Εκπαίδευση, πιστοποίηση και απασχόληση Προσωπικών Βοηθών
 - Θεσμοθέτηση Δομών Προσωρινής Διαμονής (respite care)
 - Ανάπτυξη εξειδικευμένων κατ' οίκον υπηρεσιών σε συνεργασία με κοινωνικές υπηρεσίες ΟΤΑ Α' βαθμού (επέκταση του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι)
- 5. Χρηματοδότηση των φορέων για παροχή υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία και τους φροντιστές τους, με σκοπό α)** την ανάπτυξη των ψηφιακών τους δεξιοτήτων και **β)** τη δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο και **γ)** την παροχή εξοπλισμού. Συγκεκριμένα :
 - Επιδότηση νοικοκυριών ατόμων με αναπηρίες για προμήθεια εξοπλισμού ΤΠΕ (ΕΣΠΑ)
 - Επιδότηση νοικοκυριών ατόμων με αναπηρίες για πρόσβαση στο διαδίκτυο (ΕΣΠΑ)
 - Πρόγραμμα ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων για εργαζόμενους και εξυπηρετούμενους δομών (ΕΣΠΑ)